

Interview med Jan Guillou om MADAME TERROR.

Hvor og hvornår fik du idéen til "Madame Terror"?

- De sidste fem års tid har krigen mod terror været det vigtigste spørgsmål i verden, og lige så længe har jeg søgt efter en vinkel, en måde at behandle det på i skønlitterær form. Den fandt jeg sidste år, da jeg så et dokumentarprogram i fjernsynet, hvor en fransk reportage beskrev, hvordan det gik til, da amerikanerne ved en fejltagelse sænkede ubåden Kursk.

Det er en uhyre kompliceret historie, ikke mindst hvad angår teknikken om bord på den superubåd, der ændrer det politiske verdenskort for evigt. Tog den lang tid at skrive?

- Ikke specielt lang, faktisk. Meget af stoffet havde jeg kvit og frit: Alt vedrørende palæstinenserne kunne jeg i forvejen og af samme grund også Mellemøstens geografi.
- Det vigtigste var at besøge vores egen ubådsbase i Karlskrona, hvor cheferne gik vældig op i at hjælpe mig med teknikken, strategien og intrigen. Det var ligesom i Hamilton-tiden, hvor jeg fik stor hjælp af højtstående militærpersoner. I kraft af deres profession er de vant til at spille krigsspil, og det er jo præcis det, jeg bruger dem til.

Har du nogensinde selv været om bord på en ubåd?

- Javist, jeg var om bord på HMU Sjöbjörnen, da jeg skulle skrive "I nationens interesse" i 1988. I den bog angriber Carl Hamilton jo fra en ubåd.
- Der er en verden til forskel på moderne ubåde og ubåde fra Anden Verdenskrig og halvtredserne. En ubåd som Kursk er for eksempel 160 meter lang og otte etager høj. Den har store konferencerum, spisesale, bordtennisborde, swimmingpool ...

Du beskriver livet om bord på U1-Jerusalem, så det er lige før, man får lyst til at være der. Det lyder indimellem enormt afslappet og behageligt ...

- Ja, og sådan skal det nødvendigvis også være. Alt sådan noget, der kan gå os andre lidt på i hverdagen, virker enormt meget stærkere på en ubåd. Besætningen må simpelthen ikke være uvenner. Man sidder to centimeter fra hinanden, når man arbejder. Hvis nogen begår en fejl, dør alle.

Din sidste bog om Carl Gustaf Gilbert Hamilton, "En borger hævet over enhver mistanke" fra 1995, ender med, at han får en livstidsdom, der ikke kan forældes, og derfor - under FBI's beskyttelse - søger tilflugt i Californien. Havde du forestillet dig, at han nogensinde kunne vende tilbage?

- Jeg syntes, jeg havde konstrueret hans exit så snedigt. Aftalen med amerikanerne indebar, at han ikke engang kunne forlade Californien, så han ville aldrig nogensinde kunne betræde et andet lands territorium igen. Han var bastet og bundet.
- Helt tage livet af ham ville jeg ikke. Tænk på Sir Conan Doyle, der aflivede Sherlock Holmes og så senere blev nødt til at komme med en forklaring om, at Sherlock kun havde været skindød, og at der i virkeligheden bare var småsten i den kiste, man begravede.
- Sådan en nødløsning ville jeg ikke gribe til. Men nu slog det mig, at selvom Hamilton ikke kan sætte foden på europæisk territorium, er der ingen, der siger noget om verdenshavene. Han var ikke med i intrigen fra starten, men jeg kom til et punkt, hvor der blev brug for sådan en som ham, og så blev det enormt sjovt og spændende at få historien til at fungere.

"Madame Terror" er egentlig en ret lys historie. Kunne noget lignende ske i virkeligheden?

- Chancerne for det er meget små. Blandt andet fordi den israelske krigsmagt er så totalt overlegen i Mellemøsten, både i luften og på landjorden. At flåden er forholdsvis svag, skyldes, at man i

princippet ikke har nogen modstandere til søs.

Mange af verdenspolitikens store navne optræder i din fortælling - ikke mindst USA's Condoleeza Rice, som vi møder helt privat og tæt på. Var det et greb, der virkede oplagt frem for at forklæde dem lidt?

- Ja, helt oplagt. Hvis jeg beskrev USA's udenrigsminister som en sort kvinde, men med et andet navn, ville jeg ikke opnå andet, end at alle læsere hele tiden sad og tænkte på Condoleezza Rice.
- Jeg kan vel dårligt anklages for injurier, når jeg skriver om præsident Bush eller Donald Rumsfeld, så det ville ikke tjene noget som helst formål at kalde dem noget andet.

Det er ikke svært at forestille sig Madame Terror som film ...

- Tjah, at amerikanerne skulle skyde penge i den, er helt udelukket, og det samme er enhver hjælp fra den amerikanske flåde. Og hvor dyrt det ville blive at lave en film for europæisk kapital, ved jeg ikke.

Det er heller ikke svært at se den som en international bestseller ...

- De udenlandske forlag, der kan læse svensk, altså nordmændene og danskerne, er vældig begejstrede. Den er også ved at blive oversat til tysk, og ellers må vi vel se, hvad der sker.
- Det er den første roman, jeg har skrevet, der ikke er svensk. Der bliver ikke sagt ét ord på svensk i hele bogen. Det nærmeste, man kommer til det, er når Hamilton griber sig selv i at tænke nogle ord på svensk.

Hvilke nye planer har du?

- Faktisk ikke rigtig nogen. For omkring ti år siden besluttede jeg mig for at skrive om den hellige krig i korstogtidens regi, derefter om de svenske direktører og senere om krigen mod terror. Nu er den plan ført ud i livet - jeg kan dårligt skrive en "Direktørerne 2" eller "Ubåden vender tilbage."
- Men måske skulle man skrive noget om overvågnings-samfundet, som den svenske justitsminister Bodström gerne ser det indført. Det kunne begynde med, at sikkerhedspolitiet laver en razzia mod nogle indvandrerfamilier ude i Tensta ...

© Piratförlaget AB

Oversat af Anders Johansen